

ORLEN Lietuva

Spółka akcyjna ORLEN Lietuva

ŚCIAĞAWKA BHP DLA WYKONAWCY

0 Nasz cel –
wypadków!

Spis treści

Wprowadzenie	4
Program „Najważniejsze jest bezpieczeństwo”	5
Zezwolenie na wejście na teren produkcyjny.....	6
Instruktaż wprowadzający.....	7
Certyfikacja kierownika robót Wykonawcy	8
Gotowość Wykonawcy do rozpoczęcia prac	9
Motywowanie wykonawców w zakresie BHP	11
Zdrowie.....	12
Ubezpieczenia.....	13
Ruch na terenie obiektu	14
Środki ochrony indywidualnej	17
Korzystanie z przenośnych analizatorów gazów	19
Prace niebezpieczne	21
Wydawanie zezwoleń/poleceń na prace niebezpieczne	23
Izolacja urządzeń	25
Prace remontowe na zimno	26
Prace rozszczelnienia urządzeń	27
Prace w przestrzeniach zamkniętych	29
Prace ogniowe	33
Spawanie i cięcie gazowe	36
Prace ziemne	37
Prace na wysokości.....	39
Praca z żurawiami	44
Praca z azbestem	45
Prace o podwyższonym ryzyku.....	46

Ogrodzenie	47
Konserwacja sprzętu roboczego	50
Korzystanie z urządzeń i narzędzi elektrycznych	51
Wjazd pojazdu do strefy niebezpiecznej	53
Tankowanie	54
Stosowanie niebezpiecznych substancji chemicznych	56
Odpowiedzialność pracowników wykonawców	57
Postępowanie w przypadku wypadków i awarii.....	58
Sytuacje ekstremalne	59

Wprowadzenie

Witamy w Spółce akcyjnej ORLEN Lietuva (dalej – Spółka). Prosimy o zapoznanie się z niniejszą ściągawką i przestrzeganie jej wymogów.

Spółka jest zaliczana do potencjalnie niebezpiecznych obiektów mogących powodować szczególnie poważne zagrożenie dla pracowników, mieszkańców i środowiska w przypadku ewentualnych awarii.

Głównymi obszarami działalności Spółki jest rafinacja ropy naftowej, handel produktami naftowymi, załadunek ropy ze zbiornikowców oraz transport rurociągowy ropy naftowej i oleju napędowego.

W niniejszej „ściągawce” przedstawiono główne wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (dalej – BHP) dla organizacji wykonawczych (dalej – Wykonawca) z instrukcji BHP Spółki. Ściągawka jest przeznaczona jako dodatkowe narzędzie edukacyjne i nie zastępuje istniejących instrukcji BHP Spółki ani innych dokumentów. Instrukcje BHP Spółki dla Wykonawców znajdują się na stronie internetowej pod adresem:

<https://www.ornenlietuva.lt/EN/ForBusiness/DocumentsForContractors/Pages/Occupational-Safety-and-Health-Documents.aspx>

Spółka kładzie szczególny nacisk na zdrowie i bezpieczeństwo swoich pracowników, dlatego wymagane jest, aby wszyscy pracownicy bez zastrzeżeń przestrzegali ustalonych wymagań BHP.

Program „Najważniejsze jest bezpieczeństwo”

Spółka kładzie szczególny nacisk na bezpieczeństwo i higienę pracy. Od 2012 roku realizowany jest program „**Najważniejsze jest bezpieczeństwo**”, którego celem jest zapewnienie najwyższego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w Spółce.

Poprzez wieloletnie i konsekwentne działania Spółka dąży do tego, aby bezpieczna praca stała się „modna”, aby pracownicy byli świadomi i zaangażowani w przestrzeganie najwyższych standardów bezpieczeństwa i higieny pracy. Tego samego wymagamy od naszych Wykonawców pracujących w Spółce.

Bezpieczeństwo jest i będzie najważniejsze we wszystkich obszarach naszej działalności!

Zezwolenie na wejście na teren produkcyjny

Zezwolenia dla pracowników Wykonawców Spółki, ich podwykonawców, ładunków i pojazdów specjalnych są wydawane wyłącznie na uzasadnionych podstawach, po **złożeniu pisemnego wniosku** (z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem).

Wymagane formularze wniosków są zawarte w **Załącznikach 6 i 7 do Zasad wydawania zezwoleń**.

W celu uzyskania zezwoleń na dostęp do obiektów Spółki objętych zwiększoną kontrolą, obowiązkowe jest zapoznanie się z **wymogami dotyczącymi zachowania** określonymi w Zasadach wydawania zezwoleń zgodnie z ustalonymi procedurami, a także odbycie odpowiedniego **szkolenia wprowadzającego w zakresie kwestii BHP**.

Osoby, którym przyznano dostęp do obiektów Spółki objętych zwiększoną kontrolą, otrzymują również **elektromagnetyczną kartę identyfikacyjną**.

Każda osoba musi indywidualnie dokonać **identyfikacji** za pomocą wydanej jej elektromagnetycznej karty identyfikacyjnej przy wejściu do wszystkich obszarów, obiektów Spółki, w których zainstalowane są czytniki kart.

Osoby próbujące wejść, przebywające lub opuszczające teren objęty zwiększoną kontrolą **muszą** na żądanie pracowników ochrony **okazać kartę identyfikacyjną**, zezwolenie na dla pojazdu (jeśli osoba ma pojazd) oraz **dokument potwierdzający tożsamość**.

Po wygaśnięciu zezwolenia lub przedterminowym zakończeniu prac zgodnie z zawartą umową, karty identyfikacyjne należy **niezwłocznie zwrócić do Biura Zezwoleń**.¹

¹ Więcej informacji: Zasady wydawania zezwoleń.

Instruktaż wprowadzający

Wszyscy pracownicy Wykonawcy muszą przed rozpoczęciem prac i okresowo – **nie rzadziej niż raz na 24 miesiące** – wysłuchać **instruktażu wprowadzającego** w zakresie BHP.

Instruktaż wprowadzający przeprowadza się **każdego dnia roboczego o godzinie 8:30 w Biurze Zezwoleń**. Instruktaż może być prowadzony w języku litewskim, angielskim, polskim i rosyjskim.

Podczas instruktażu pracownicy **są zapoznawani** z podstawowymi wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w Spółce podczas wykonywania powierzonych im prac, aktualnymi lub potencjalnymi niebezpieczeństwami i czynnikami ryzyka w Spółce, działaniami pracowników w przypadku awarii, wypadków oraz innymi wymogami, które muszą znać.

Certyfikacja kierownika robót Wykonawcy

Kierownikami robót mogą być osoby, które posiadają wyższe wykształcenie, wykształcenie wyższe techniczne lub inne wykształcenie techniczne i pracują na kierowniczym stanowisku co najmniej od dwóch lat lub posiadają ponad 5-letnie doświadczenie na stanowisku kierownika w Spółce, niezależnie od posiadanego wykształcenia.

Kierownicy robót muszą być **wyznaczani na podstawie pisma kierownika Wykonawcy**, którego kopia musi zostać przekazana przez Wykonawcę do Działu Kontroli Bezpieczeństwa Pracowników i Procesów Spółki.

Wyznaczeni **kierownicy robót** muszą **zdać test na kierownika robót** przed rozpoczęciem pracy oraz okresowo – **nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy**.

W zależności **od lokalizacji i rodzaju pracy** kierownicy robót mogą zostać przydzieleni:

- Do realizacji prac w Rafinerii i Dziale Rurociągów i Operacji Terminalu.
- Do realizacji prac w Elektrociepłowni.
- Do wykonywania prac ziemnych.

Certyfikacja kierownika robót odbywa się na podstawie **instrukcji** określonych w **Załączniku 5 Instrukcji BDS-40 BHP dla Wykonawców**. Wiedza kierownika robót jest uważana za odpowiednią, jeśli pracownik poprawnie odpowiada na co najmniej **80 procent** pytań testowych.²

² Więcej informacji: Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40.

Gotowość Wykonawcy do rozpoczęcia prac

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca **musi przygotować i przedłożyć** do Działu Kontroli Personelu i Bezpieczeństwa Procesowego Spółki następujące dokumenty:

- **Oświadczenie Wykonawcy o zgodności z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy**. Załącznik 3 do Instrukcji BHP Wykonawcy BDS-40.
- **Plan BHP** dla realizacji określonych prac.
- **Plan gospodarki odpadami** przygotowany zgodnie z zasadami gospodarki odpadami obowiązującymi w Spółce.
- Po przygotowaniu wymaganych dokumentów Wykonawca musi wypełnić **Zaświadczenie** (załącznik nr 2 do Instrukcji BHP wykonawcy BDS-40) i otrzymać potwierdzenie od kierownika Zespołu Kontroli i Prewencji Działu Kontroli Bezpieczeństwa Pracowników i Procesów Spółki, kierownika ds. ochrony środowiska (lub jego zastępców) oraz koordynatora robót (podpisy na formularzu Zaświadczenia) potwierdzające, że sporządził dokumenty wymagane do wykonywania prac przewidzianych umową ze Spółką.

Plan bezpieczeństwa i higieny pracy przygotowany jest w następujących przypadkach:

- Jeżeli wykonywana będzie praca, która naraża pracownika na ryzyko **upadku** z wysokości lub na głębokość, **zasypania lub zanurzenia się**;
- Jeżeli wykonywane będą prace na zboczach wyższych niż 1,5 metra i w **wykopach głębszych niż 1,5 metra**;
- W przypadku **prac rozbiórkowych budowli**, budynków, także prac w budowlach niespełniających wymogów Ustawy o budownictwie;

- W przypadku prac związanych z **montażem lub demontażem** pieców, kolumn, wymienników ciepła i innych urządzeń **o dużych wymiarach** (dłuższych niż 6 m) i ważących (powyżej 5 ton) urządzeń;
- W przypadku prac wykorzystujących 1 tonę lub więcej **niebezpiecznej substancji** lub preparatu (mieszanki);
- W przypadku prac związanych z usuwaniem **azbestu**;
- W przypadku prac w pobliżu sieci **wysokiego napięcia** (przewodów).

Plan bezpieczeństwa i higieny pracy powinien być zgodny z wymaganiami **Załącznika 4** do Instrukcji BDS-40 BHP dla Wykonawców.

Jeżeli zgodnie z przepisami Rozporządzenia Technicznego w dziedzinie budownictwa Wykonawca jest zobowiązany do **przygotowania projektu technologii budowy**, nie jest wymagany dodatkowy plan BHP pracowników.

Wykonawca musi **uzgodnić** Plan BHP/ projekt technologiczny prac budowlanych z pracownikiem Spółki wyznaczonym do koordynacji prac wykonywanych przez Wykonawcę oraz pracownikiem Zespołu Kontroli i Prewencji pionu Pracowników i Kontroli Bezpieczeństwa Procesowego Spółki.

Kierownicy robót Wykonawcy wyznaczeni do prowadzenia i nadzorowania robót **zobowiązani są do zapoznania się i zaznajomienia pracowników**, którzy będą wykonywać roboty (wykonawców, osoby wykonujące prace i osoby asekurujące) z wymaganiami określonymi w planie BHP/projekcie technologii robót budowlanych za podpisem oraz do zapewnienia przestrzegania wymagań określonych w planie BHP/projekcie technologii robót budowlanych podczas wykonywania robót.³

³ Więcej informacji: Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40.

Motywowanie wykonawców w zakresie BHP

Spółka ustanowiła i stosuje system **motywowania Wykonawców** w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, którego celem jest motywowanie organizacji wykonawczych i ich pracowników pracujących dla Spółki do bezpieczniejszej pracy w celu osiągnięcia jak najlepszych wyników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wskaźniki stosowane do oceny wykonawców:

- **Wskaźnik wypadków** – wskaźnik pokazujący poziom wypadków przy pracy pracowników Wykonawcy w okresie odniesienia.
- **Wskaźnik incydentów** – wskaźnik pokazujący poziom incydentów, które wystąpiły w wyniku niewłaściwych działań pracowników Wykonawcy w okresie odniesienia.
- **Wskaźnik naruszeń** – wskaźnik pokazujący poziom wykrytych naruszeń pracowników Wykonawcy w okresie odniesienia.
- **Wskaźnik zgłoszeń miejsc niebezpiecznych** – wskaźnik pokazujący poziom zgłoszeń miejsc niebezpiecznych dokonanych przez pracowników Wykonawcy w okresie odniesienia.

Na koniec okresu rozliczeniowego bieżącego roku wyniki są podliczane i wyłaniany jest **zwycięzca**, który otrzymuje dyplom „Najbezpieczniejszego Wykonawcy” oraz inne nagrody.⁴

⁴ Więcej informacji: Regulamin motywowania Wykonawców w zakresie BHP.

Zdrowie

Wykonawca musi zapewnić, że **wszyscy** pracownicy przeszli badania lekarskie pod kątem niebezpiecznych i/lub szkodliwych czynników środowiska pracy, które mogą mieć na nich wpływ podczas wykonywania pracy kontraktowej i/lub świadczenia usług w Spółce zgodnie z procedurą określoną w ustawodawstwie Republiki Litewskiej

Wykonawcy muszą posiadać dokumenty potwierdzające badania lekarskie.

Ubezpieczenia

Na terenie Spółki zabronione jest **palenie tytoniu** oraz wszelkie czynności mogące spowodować iskry lub płomienie.

Palenie jest dozwolone wyłącznie w wyznaczonych miejscach oznaczonych specjalnym znakiem.

Zabrania się wchodzenia na teren Spółki **pod wpływem alkoholu lub narkotyków** lub spożywania takich substancji.

Zabrania się wnoszenia na teren Spółki broni, amunicji, materiałów wybuchowych, napojów alkoholowych lub substancji odurzających.

Na terenie Spółki obowiązuje **zakaz fotografowania** i filmowania.⁵

Zatrzymane osoby, które **naruszyły** te wymogi, zostaną **usunięte** z terenu Spółki, a ich zezwolenia i elektroniczne karty identyfikacyjne zostaną odebrane.

⁵ Więcej informacji: Instrukcja BHP Wykonawcy BDS-1.

Ruch na terenie obiektu

Wymagania dotyczące kierowców pojazdów:

- Na teren Spółki można wjechać **pojazdem** po uzyskaniu **zezwolenia na wjazd** na teren obiektów objętych zwiększoną kontrolą.
- Na terenie Spółki obowiązują zwykłe **zasady ruchu drogowego** oraz znaki drogowe i wewnętrzne oznaczenia dróg przyjęte przez Spółkę.
- Należy zawsze przestrzegać ograniczeń prędkości i innych przepisów ruchu drogowego. Podczas jazdy **na terenie Spółki** nie wolno przekraczać prędkości **40 km/h**.

- Na terenie urządzeń technologicznych nie można przekroczyć prędkości **20 km/h**.

- Pojazd może się **zatrzymać oraz stać** tylko w miejscach, **gdzie to nie jest zabronione** (brak odpowiednich znaków zakazujących zatrzymanie się lub stania).

- W ciągu dnia kierowca pojazdu musi jechać z **włączonymi światłami mijania** lub specjalnymi **światłami do jazdy dziennej**.
- **Pojazd** musi być **zaparkowany przodem do wyjazdu**. Pozwoli to na szybsze wydostanie się ze strefy zagrożenia w przypadku pożaru, wybuchu lub wycieku niebezpiecznych materiałów.

Wymagania dla pieszych:

- Piesi muszą **poruszać się po chodnikach lub ścieżkach dla pieszych po prawej stronie**. W przypadku braku chodnika, ścieżki dla pieszych lub pobocza **dozwolone jest poruszanie się jedną linią na poboczu części jezdni**.
- **Poruszaj się** bez pośpiechu i uważaj na przeszkody, nie rozmawiaj przez telefon, nie przenoś przedmiotów, które mogą zasłaniać pole widzenia i przeszkadzać w zauważeniu przeszkód, także nie przenoś więcej niż możesz.
- Jeżeli **poruszasz się po śliskiej nawierzchni** nie trzymaj rąk w kieszeniach, przynajmniej jedną rękę pozostaw wolną, aby utrzymać równowagę. Zwolnij i zmniejsz kroki, opieraj się całą płaszczyzną podeszwy, aby środek równowagi znajdował się bezpośrednio nad stopami. Podczas poruszania się pochyl się nieco do przodu – w taki sposób w przypadku poślizgu ochronisz głowę.
- **Zabrania się** wychodzenia na drogę z za pojazdu bez upewnienia się że nie ma nadjeżdżających pojazdów.
- **Jezdnie oraz drogi kolejowe** piesi mogą przekraczać jedynie w dozwolonych miejscach po upewnieniu się, że

ani z lewej strony, ani z prawej nie nadjeżdża pociąg lub samochód.

- **Zabrania się przechodzenia pod wagonami** lub sprzęgami wagonów. Chcąc przejść na drugą stronę składu pociągu, należy obejść pociąg lub poczekać, aż pociąg przejedzie.

Wymagania dotyczące rowerzystów:

- **Podczas jazdy na rowerze** należy nosić kamizelkę sygnalizacyjną i kask ochronny z paskiem.

- Można **jeździć** tylko na rowerze ze sprawnymi hamulcami i sygnałem dźwiękowym. Tył roweru musi mieć czerwony odblask, pomarańczowe odblaski po obu stronach lub inne elementy odbijające światło przymocowane do szprych.
- **Podczas jazdy po zmroku** lub przy słabej widoczności musi być włączone białe światło z przodu roweru i czerwone światło z tyłu.
- **Podczas wyprzedzania lub skręcania** należy używać sygnałów ręcznych.
- **Podczas wyprzedzania pieszych** należy używać sygnałów dźwiękowych lub ostrzegać ich głosem.
- **Jazda na rowerze** jest dozwolona poboczem zgodnie z kierunkiem ruchu, zaś w przypadkach, gdy pobocze jest nieodpowiednie można jechać w jednym rzędzie prawym pasem ruchu jezdni jak najbliżej jej prawej krawędzi.
- **Nie jeźdź na rowerze zimą**, gdy drogi są pokryte śniegiem lub lodem.⁶

Środki ochrony indywidualnej

Pracownik wykonawcy na terenie Spółki, wchodząc (wjeżdżając) do strefy niebezpiecznej, przebywając w niej, ma obowiązek używać/mieć środki ochrony osobistej **wskazane na znakach bezpieczeństwa i higieny pracy** (np. kask ochronny, okulary ochronne, ochronną odzież roboczą, bezpieczne obuwie robocze, środki ochrony słuchu, środki ochrony dróg oddechowych).

Kask ochronny pracownik powinien nosić z **zapiętym paskiem**.

Pracownik, który nosi przepisane przez lekarza okulary powinien nosić okulary ochronne, które zakładane są na okulary przepisane przez lekarza. W słabo oświetlonych miejscach lub o ciemnej porze doby nie nosić okularów ochronnych z przyciemnianymi soczewkami;

Pracownicy Wykonawcy na terenie Spółki, na których występuje atmosfera zagrożona wybuchem (wejścia na te obszary oznaczone są znakami Ex „Ostrzeżenie przed przestrzeniami zagrożonych wybuchem”) **muszą stosować następujące niezbędne środki ochrony osobistej:**

⁶ Więcej informacji: Instrukcja BHP Wykonawcy BDS-1.

- Odzież robocza z tkanin które nie podtrzymują spalania, jest antystatyczna i odpowiednia do użytku w strefach zagrożonych wybuchem.
- Kask ochronny z paskiem.
- Okulary ochronne.
- Obuwie ochronne.
- Ochronniki słuchu.
- Ewakuacyjna maski przeciwgazowa do ewakuacji z obszaru skażenia chemicznego w razie wypadku.
- Inne ŚOI należy dobierać i stosować uwzględniając charakter i specyfikę wykonywanej pracy, po dokonaniu oceny czynników ryzyka występujących na stanowisku pracy.

W miejscach oznaczonych znakiem „Nosić środki ochrony słuchu” (gdzie poziom hałasu wynosi od **80 dB(A) do 85 dB(A)**), zaleca się, aby pracownik korzystał z osobistych ochronników słuchu (zatyczki do uszu lub słuchawki) w celu ochrony słuchu przed hałasem.

W miejscach oznaczonych określonym znakiem (w tych miejscach poziom hałasu **przekracza 85 dB(A)**) pracownik **ma obowiązek stosować** osobiste ochronniki słuchu.

Wszystkie ŚOO muszą spełniać wymagania norm EN, **posiadać oznakowanie CE**, chronić przed ewentualnymi szkodliwymi, niebezpiecznymi czynnikami w środowisku pracy nie stwarzać większego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, spełniać wymagania ergonomiczne; muszą też być zgodne z aktualnym stanem zdrowia pracownika, dostosowane do pracownika, nie mogą być używane po upływie terminu ważności określonego przez producenta, muszą posiadać zapisy

z kontroli przeprowadzonych w terminach określonych przez producenta, być w dobrym stanie technicznym i czyste.⁷

Korzystanie z przenośnych analizatorów gazów

Pracownicy wykonawcy wchodzący i/lub wykonujący pracę w strefach zagrożonych wybuchem (**w strefach EX**) **muszą posiadać i używać przenośnych analizatorów gazów** w celu ochrony osobistej pracowników przed możliwymi zanieczyszczeniami chemicznymi środowiska pracy (np. dolne granice wybuchowości siarkowodoru, tlenku węgla, amoniaku, gazów łatwopalnych).

Wymagania dotyczące stosowania analizatorów gazów:

- W przypadku grupy wykonawców **wykonujących** razem w jednym miejscu **prace rozszczelniania urządzeń, prace ogniowe lub prace w przestrzeniach zamkniętych** wystarczające jest posiadanie jednego analizatora gazu **do pomiaru dolnej granicy wybuchowości gazów palnych, stężenia tlenu i stężenia siarkowodoru w otaczającym powietrzu.**
- W przypadku grupy wykonawców **wykonujących** razem **prace remontowe na zimno** w jednym miejscu wystarczające jest posiadanie jednego analizatora gazu **do pomiaru stężenia siarkowodoru w otaczającym powietrzu.**
- **Analizator gazu** musi być **stale włączony**, a jego działanie i wyświetlane **dane** powinny być **monitorowane.**
- **Jeżeli uruchomi się alarm analizatora gazu** i środowisko pracy stanie się niebezpieczne, pracownik musi natychmiast przerwać pracę, wyłączyć zasilanie używanego sprzętu, opuścić strefę niebezpieczną prostopadle do kierunku wiatru i powiadomić personel instalacji technologicznej.

⁷ Więcej informacji: Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40.

Wymagania dotyczące kontroli i stosowania analizatorów gazów:

- Używane analizatory gazu należy poddawać kontroli metrologicznej co najmniej **raz na 6 miesięcy** zgodnie z wymogami aktów prawnych obowiązujących w Republice Litewskiej.
- **Zabrania się** używania analizatora gazów, jeżeli na jego korpusie nie ma naklejki z datą ważnego przeglądu.
- Przed przystąpieniem do pomiarów użytkownik analizatora gazów ma obowiązek włączyć analizator gazów w czystym środowisku pracy i jeżeli tak przewiduje instrukcja obsługi analizatora gazów, wykonać „zerowanie” analizatora gazów oraz test pompy.
- **Zabrania się używania** analizatorów gazu uszkodzonych wizualnie i/lub zepsutych.
- Pracownik korzystający z analizatora gazów ma obowiązek **zapewnić, aby środki ochrony osobistej lub roboczej nie zakrywały otworu wlotowego powietrza do urządzenia oraz urządzeń sygnalizacji dźwiękowej i świetlnej.**
- **Zabrania się ładowania** baterii analizatora gazu w strefach zagrożonych wybuchem.
- Jeżeli **analizator gazu** dostanie się do wody/błota, spadnie z wysokości większej niż 1 metr na twardą powierzchnię lub wystąpią wahania odczytów, **należy zorganizować nieplanowaną kontrolę (test „bump”).**⁸

⁸ Więcej informacji: Instrukcja obsługi przenośnych analizatorów gazów i detektorów BDS-12.

Prace niebezpieczne

Prace niebezpieczne – prace wykonywane w oparciu o wymogi instrukcji BHP Spółki BDS-5 Prace remontowe na zimno, BDS-6/1 Prace rozszczelnienia urządzeń, BDS-6/2 Prace w przestrzeniach zamkniętych, BDS-7 Prace ogniowe oraz BDS-31 Prace ziemne.

BDS-5. Prace remontowe na zimno oznaczają prace, w trakcie których nie są wykonywane prace rozszczelnienia urządzeń, prace w przestrzeniach zamkniętych, prace ogniowe i prace ziemne.

Prace remontowe na zimno obejmują:

- demontaż i montaż rozszczelnionych instalacji;
- czyszczenie, mycie;
- montaż i demontaż rusztowań;
- prace rozszczelnienia urządzeń;
- wykrywanie wad metali metodami badań nieniszczących;
- betonowanie terenu;
- podłączanie do sieci elektrycznej ręcznych urządzeń elektrycznych, narzędzi i opraw oświetleniowych oraz przenośnych opraw oświetleniowych nieprzystosowanych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem;
- pozostałe prace wymagające użycia mechanicznych i akumulatorowych nieiskrzących narzędzi i urządzeń i które nie są sklasyfikowane jako prace ogniowe.

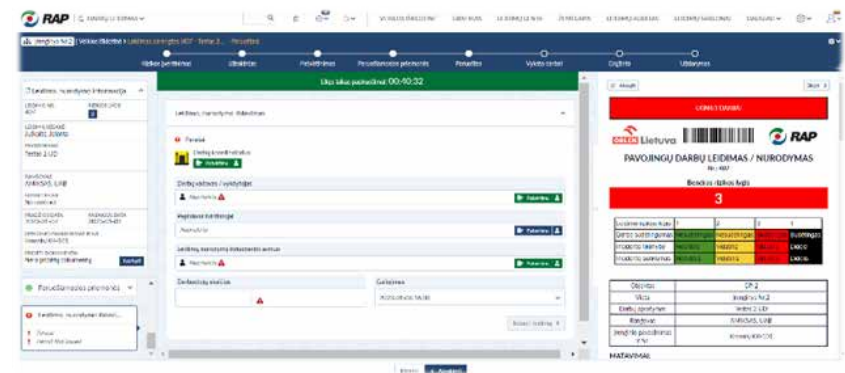

Wydawanie zezwoleń/poleceń na prace niebezpieczne

Przed przystąpieniem do wykonywania prac niebezpiecznych (prace remontowe na zimno, rozszczelnianie urządzeń, prace ogniowe, prace ziemne i prace w przestrzeniach zamkniętych) **należy uzyskać polecenie lub zezwolenie na prace**, jeśli prace te mają być wykonywane na terenie Elektrociepłowni.

Zezwolenia lub polecenia na prace niebezpieczne **wydawane są elektronicznie** za pomocą programu komputerowego RAP. Kroki potrzebne do uzyskania pozwolenia lub zezwolenia:

- **Przed rozpoczęciem prac** kierownik robót ma obowiązek zwrócić się do osoby wydającej zezwolenie lub polecenie z prośbą o wydanie odpowiedniego zezwolenia lub polecenia.
- **Kierownik robót musi zapoznać się z określonymi w zezwoleniu lub zezwoleniu wymaganiami, środkami bezpieczeństwa** i w razie potrzeby zapewnić dodatkowe środki, informując o nich osobę wydającą zezwolenie lub polecenie i **potwierdzić to w programie RAP**.

- Przed rozpoczęciem prac kierownik robót musi **wypełnić kartę oceny ryzyka wykonywanych prac**, w której wymienione zostaną zagrożenia związane z konkretnymi pracami oraz wskazane są środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, jakie muszą stosować pracownicy.

BDS-6/1. Prace związane z rozszczelnieniem urządzeń – demontaż urządzeń (np. otwarcie kołnierzy rur, włączów zbiorników, zdjęcie zaworów i wentyli, montaż i demontaż zaślepek itp.), podczas których uszczelniana jest przestrzeń zamknięta w instalacji, w której były, występują lub mogą występować materiały o różnych temperaturach, ciśnieniach i warunkach (np. produkty ropopochodne, woda, para wodna itp.).

BDS-6/2. Przestrzeń zamknięta – oznacza zbiornik lub przestrzeń, której wielkość i kształt umożliwiają dostęp, ale wielkość i kształt istniejącego lub istniejących punktu lub punktów dostępu do przestrzeni zamkniętej nie pozwalają swobodnie dostać się do niej lub wyjść z niej (bez przeciskania się, czołgania się, itp.), a przestrzeń ta nie jest przeznaczona do tego, aby można było stale w niej przebywać. Do przestrzeni zamkniętych zalicza się kolumny, reaktory, zbiorniki, piece, studzienki, cysterny, wykopy o głębokości min. dwóch metrów itp.

BDS-7. Prace ogniowe – prace związane ze spawaniem elektrycznym i gazowym, cięciem gazowym metali, obróbką mechaniczną i przetwarzaniem termicznym, prace z lampą lutowniczą i inne prace wykonywane w dowolnym miejscu na terenie Spółki, podczas których używany jest ogień otwarty, uwalniają się iskry lub też materiały są nagrzewane do temperatury, która może spowodować zapłon.

BDS-31. Prace ziemne – jeden z rodzajów robót ogólnobudowlanych, gdzie w celach budowlanych wykopywane są grunty naturalne, zwieziona ziemia lub prowadzone są roboty podziemne przy użyciu maszyn do robót ziemnych (koparki, sypiacze, młoty pneumatyczne, sprzęt do robót ziemnych itp.) lub poprzez ręczne kopanie ziemi.

- **Do wykonania prac** wyznaczyć odpowiednio wykwalifikowanych i przeszkolonych do udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu.
- **Kierownik robót** powinien **zapewnić** pracownikom sprzęt ochronny i poinstruować ich w zakresie wykonywanych prac.
- **Pracownicy muszą podpisać** zezwolenie na pracę i kartę oceny ryzyka.
- **Miejsce pracy** musi być zawsze uporządkowane. Niepotrzebne przedmioty należy usunąć, a niezbędne przechowywać w porządku.
- **Kierownik robót** powinien dopilnować, aby maszyny spawalnicze i inne maszyny robocze były wyłączone podczas przerw, a kurki butli gazowych były zakręcone.

Po zakończeniu prac przeprowadzonych zgodnie z wydanym zezwoleniem kierownik robót musi zorganizować przed wygaśnięciem terminu zezwolenia uporządkowanie miejsca pracy, poinformować o zakończeniu prac osobę, która wydała zezwolenie i **potwierdzić zamknięcie zezwolenia w programie RAP.**⁹

The screenshot shows a digital interface for permit management. At the top, there is a 'Return' button. Below it, the 'Required Signatures' section shows a 'Work Manager' role with a 'Sign' button. The 'Reason' dropdown menu is open, showing options: 'Change of Crew/Work Manager', 'Change of Crew/Work Manager', 'End of Work Period - work to continue', 'Scope of work changes - permit requires updated risk assessment', and 'Work Complete - permit to be closed'.

⁹ Więcej informacji: Instrukcja BDS-6E, BDS-14E Wydawanie elektronicznych zezwoleń na prace niebezpieczne.

Izolacja urządzeń

Środki izolacji energii (dalej – EIP) – środki, które fizycznie chronią przed przenoszeniem i rozprzestrzenianiem się energii niebezpiecznej (np. zawór ręczny, zaślepka, urządzenia przełączające energię elektryczną i in.).

Kierownik robót powinien:

- **Zamknąć na zamek** (niebieski) oraz **oznakować znacznikiem kierownika robót skrzynkę blokad EIP** urządzenia, na którego prace remontowe zostało wydane mu **zezwolenie/polecenie**.
- **Zamknąć dodatkowy zamek** oraz **oznakować znacznikiem skrzynkę blokad EIP** izolowanego zbiornika zamkniętego, jeżeli do zbiornika zamkniętego wchodzi się zgodnie z Kartą rejestracji akceptacji na prace w zbiorniku zamkniętym.
- **Po zakończeniu prac** remontowych urządzenia **zdyć swój zamek oraz znacznik** ze skrzynki blokad.

Kierownik robót musi **przechowywać klucz** do zamka używanego do zamykania skrzynki blokad **do końca pracy**. Jeśli klucz do zamka zostanie zgubiony lub jeśli kierownik robót nie zgłosi zakończenia prac i nie usunie zamka ze skrzynki blokad po zakończeniu prac, wykonawcy grozi przewidziana kara.¹⁰

¹⁰ Więcej informacji: Instrukcja BDS-29 Izolacja urządzeń.

Prace remontowe na zimno

- W przypadku stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych należy przestrzegać wymagań zawartych w kartach charakterystyki tych substancji.
- Podczas korzystania ze sprzętu roboczego (mechanizmów, sprzętu, narzędzi) należy przestrzegać wymagań określonych w instrukcjach użytkowania i konserwacji tych urządzeń oraz stosować środki ochrony indywidualnej określone w tych instrukcjach.
- W przypadku używania kluczy nasadowych należy sprawdzić, czy nie są one uszkodzone mechanicznie.
- Klucze nasadowe używane w strefach zagrożonych wybuchem muszą być wykonane ze stopów metali nieżelaznych (chromowo-wanadowych, chromowo-molibdenowych itp.), które nie powodują iskrzenia.
- Podczas prób hydraulicznych urządzeń kierownik robót musi być stale obecny na stanowisku pracy. Pracownikom zabrania się stania przed kołnierzami i innymi połączeniami, aby uniknąć obrażeń w przypadku awarii kołnierza lub połączenia. Nie należy przekraczać określonego dopuszczalnego ciśnienia.
- Jeśli mają być przeprowadzane próby rentgenograficzne, należy ogrodzić niebezpieczny obszar taśmą ogrodzeniową i znakami „Ostrzeżenie przed materiałami radioaktywnymi” oraz „Zakaz wstępu”. Przez cały czas trwania prób należy pilnować aby do kontrolowanego obszaru nie dostały się osoby nieupoważnione.
- Jeśli prace mają być wykonywane przy użyciu sprzętu do mycia pod wysokim ciśnieniem, obszar niebezpieczny należy odgrodzić osłonami w celu ochrony niezaangażowanego personelu.¹¹

¹¹ Więcej informacji: Instrukcja BDS-5 Prace remontowe na zimno.

Prace rozszczelnienia urządzeń

Środki przygotowawcze:

- Przed przystąpieniem do prac urządzenie należy odizolować za pomocą zaślepek od wszystkich istniejących lub potencjalnych źródeł niebezpiecznej energii.
- W rozszczelnianym urządzeniu ciśnienie powinno być zmniejszone do atmosferycznego.
- Z urządzenia, które ma zostać rozszczelnione należy usunąć niebezpieczne chemikalia.
- Rozszczelniane urządzenie należy schłodzić do temperatury nie wyższej niż 40°C.
- W strefie zagrożenia nie może być żadnych źródeł zapłonu (prowadzonych prac ogniowych, urządzeń z silnikami spalinowymi, tymczasowe podłączenia urządzeń elektrycznych, itd.).
- Miejsca rozszczelnienia należy oznaczyć znacznikiem.

Wymagania podczas wykonywania prac:

- Kierownik robót powinien zapoznać się z miejscami rozszczelnienia urządzeń i zapoznać osoby wykonujące prace z tymi miejscami oraz upewnić się, że osoby wykonujące prace nie wykonują prac rozszczelniających, jeśli miejsca rozszczelnienia nie są oznaczone znacznikami.

- Do monitorowania otaczającego powietrza należy używać analizatora gazu, mierzącego poziom siarkowodoru, tlenu i LEL.
- **Zabrania się** wykonywania prac ogniowych i używania narzędzi, które mogą powodować iskrzenie.
- Podczas rozszczelniania urządzeń (np. połączeń kołnierzowych) należy traktować je tak, jakby znajdowały się **pod ciśnieniem**.
- Przy rozszczelnianych kołnierzach należy stać tak, aby **wiatr wiał w plecy**, należy też najpierw poluzować najdalsze kołki.

- Jeżeli podczas rozszczelniania urządzenia **może dojść do uwolnienia substancji niebezpiecznych**, należy podjąć środki zapewniające ich zebranie i przeciwdziałające ich przedostaniu się na teren obiektu, do ziemi lub do kanalizacji.
- Jeżeli podczas rozszczelniania urządzenia **może dojść do rozlania substancji żrących** (kwasów lub zasad), w odległości nie większej niż 50 metrów należy zapewnić prysznic awaryjny i oczomyjkę. Jeżeli w takiej odległości nie ma stałych środków do mycia, należy użyć innych środków (np. przenośne środki do mycia, pojemnik z wodą, wąż z wodą itp.).
- Przed **przekazaniem sprzętu** do naprawy innym wydziałom należy go rozszczelnić i przygotować (przepłukać, wyczyścić, przeczyszczyć parą itp.) tak, aby nie zawierał niebezpiecznych (łatwopalnych, toksycznych, szkodliwych, degradowalnych itp.) chemikaliów.¹²

Prace w przestrzeniach zamkniętych

Środki przygotowawcze:

- Przestrzeń zamknięta **powinna być odizolowana** od wszystkich istniejących lub potencjalnych źródeł niebezpiecznej energii.
- Z przestrzeni zamknięte należy **usunąć znajdujące się w niej produkty ropopochodne** albo inne substancje chemiczne do określonych stężeń:
 - ✓ **Stężenie tlenu** w przestrzeni zamkniętej wynosi nie mniej niż **19,5 %** i **nie więcej niż 23,5 %**.
 - ✓ Stężenia **substancji szkodliwych**, które mogą znajdować się w przestrzeni zamkniętej, **nie przekraczają wartości granicznych narażenia długoterminowego**.
 - ✓ Stężenie **materiałów wybuchowych** w przestrzeni zamkniętej nie przekracza **0 % ASR [dolna granica wybuchowości]**.
 - ✓ **W przestrzeni zamkniętej nie ma żadnych pozostałości produktów naftowych**, osadów ani innych zanieczyszczeń, które mogłyby uwalniać szkodliwe e substancje chemiczne.
- Dostęp do przestrzeni zamkniętej jest dozwolony, jeśli **temperatura w niej nie przekracza 40°C**.
- Przy każdym **otwartym** wejściu do przestrzeni zamkniętej (właz, drzwi, itp.) powinien być zawieszony w widocznym miejscu znak z napisem „**Uwaga! Dostęp do przestrzeni zamkniętej wymaga zezwolenia**”.

¹² Więcej informacji: Instrukcja BDS-6/1 Prace rozszczelnienia urządzeń.

Wymagania podczas wykonywania prac:

- W zależności od rodzajów prac wykonywanych w przestrzeni zamkniętej, powinna być zapewniona **właściwa wentylacja** (grawitacyjna lub mechaniczna), zapewniająca, że powietrze otoczenia w środowisku pracy spełnia określone wymagania przez cały czas trwania prac.
- Prze wyborem **usytuowania wentylatora** należy upewnić się, że w jego pobliżu nie znajdują się źródła gazu, powodujące przedostanie się za pomocą wentylatora do przestrzeni zamkniętych niebezpiecznych substancji. Wentylator powinien być umieszczony w sposób umożliwiający nawiew na dno przestrzeni zamkniętej.
- **Praca musi być nadzorowana** przez wystarczającą liczbę osób asekurujących otwory, aby zapewnić, że wszystkie otwory, przez które pracownicy wchodzi lub wychodzą, są kontrolowane.
- Podczas pracy w przestrzeni zamkniętej należy **prowadzić ciągle monitoring otaczającego powietrza za pomocą analizatora gazów**, który na bieżąco analizuje wybrane parametry środowiska pracy i ostrzega sygnałem dźwiękowym o odchyleniach od zadanych wartości.
- Całkowite **sztuczne oświetlenie** w przestrzeni zamkniętej powinno wynosić **co najmniej 50 luksów (lx)**.
- **W przestrzeni zamkniętej** miejsce wykonywania prac ogniowych musi być **wyposażone w gaśnicę śniegową**. Zabronione jest używanie gaśnic proszkowych w przestrzeni zamkniętej.

- Pracownicy wchodzący do przestrzeni zamkniętej **muszą mieć założoną uprząż i mieć przypiętą linię sygnalizacyjną/ratowniczą**. Jeden koniec liny sygnalizacyjnej/ratowniczej powinien być przymocowany pośrodku pleców pracownika do uprzęży, a drugi do stabilnego punktu na zewnątrz przestrzeni zamkniętej. Jeżeli na jednym poziomie przestrzeni zamkniętej pracuje więcej niż jeden pracownik, wystarczy zapewnić jedną linię sygnalizacyjną/ratowniczą, aby w razie potrzeby wyciągnąć ratowanego pracownika z przestrzeni zamkniętej. W takim przypadku jeden koniec liny musi znajdować się blisko pracownika, a drugi musi być przymocowany do stabilnego punktu podparcia na zewnątrz przestrzeni zamkniętej.
- Jeżeli procedura ratunkowa wymaga ratowania pracowników **przez otwór w górnej części przestrzeni**, nad otworem należy zapewnić sprzęt do podnoszenia (trójnogi, podnośniki itp.) lub stałą dostępność odpowiedniej liczby pracowników (co najmniej trzech), aby wydobyć osoby znajdujące się w przestrzeni.

Obowiązki osoby asekurującej wejścia:

- Przez cały czas wykonywania prac w przestrzeniach zamkniętych **przebywać na zewnątrz przestrzeni zamkniętej** (w miejscu dostępu do przestrzeni zamkniętej lub miejsca, z którego najlepiej obserwować pracowników wykonujących prace).
- **Policzyć** i znać przez cały czas **liczbę wykonawców prac** w przestrzeni zamkniętej i wypełnić kartę rejestracyjną.
- **Utrzymywać łączność** z osobami wykonującymi prace i nadzorować ich działania.

Prace ogniowe

Środki przygotowawcze:

- Nakazać osobom wykonującym prace ewakuowanie się z **przestrzeni zamkniętej**:
 - ✓ po zauważeniu **zakazanych warunków pracy** (innych niż określone w zezwoleniu).
 - ✓ po zauważeniu, że **zachowanie** się wykonawcy (-ów) prac **uległo zmianie** (oznaki osłabienia, próby zdjęcia maski przeciwgazowej itp.).
 - ✓ po zauważeniu, że **sytuacja na zewnątrz przestrzeni zamkniętej** może spowodować zagrożenie dla wykonawców prac znajdujących się w przestrzeni zamkniętej.
 - ✓ w **przypadku** pożaru, wypadku, nieszczęśliwego wypadku lub innego niebezpiecznego zdarzenia, lub w przypadku uruchomienia syreny alarmowej lub analizatora gazu.
 - ✓ gdy **nie ma możliwości** w sposób skuteczny i bezpieczny wykonywać własne obowiązki.

Nie wykonywać żadnych innych obowiązków, które mogą kolidować z bezpośrednimi obowiązkami nadzorowania i ochrony pracowników pracujących w przestrzeni zamkniętej.

Zabrania się osobie asekurującej wchodzenia do przestrzeni zamkniętej podczas akcji ratowniczej wykonawców.¹³

- Przed przystąpieniem do prac ogniowych **urządzenie należy odizolować** środkami izolacji energetycznej od wszystkich istniejących lub potencjalnych źródeł niebezpiecznej energii.
- Przed wykonywaniem prac ogniowych z naprawianego urządzenia należy **usunąć** z naprawianego sprzętu substancje wybuchowe i łatwopalne oraz usunąć pozostałości i/lub osady produktów łatwopalnych.
- **Prace ogniowe są dozwolone**, gdy stężenie substancji niebezpiecznych w przygotowanym urządzeniu oraz w powietrzu środowiska pracy **nie przekracza 5% dolnej granicy wybuchowości (ASR)**, a **stężenie tlenu w powietrzu środowiska pracy jest nie mniejsze niż 19,5% i nie większe jak 23,5**.
- **Miejsca nacięć w urządzeniu muszą być oznaczone znacznikami według określonego wzoru.**

- Z obszaru przeprowadzanych prac ogniowych (**w promieniu co najmniej 11 m wokół miejsca prowadzenia prac ogniowych**) należy **usunąć** i oczyścić materiały łatwopalne i palne.

- Jeżeli nie jest możliwe usunięcie materiałów łatwopalnych i palnych, należy je **solidnie przykryć niepalną tkaniną**, metalowymi osłonami, zasypać piaskiem, zwilżyć wodą lub w inny sposób zabezpieczyć przed zapłonem.
- **Rynny, odpływy, studnie i inne instalacje kanalizacyjne (odpływowe)** w promieniu co najmniej 11 m wokół miejsca pożaru **muszą być uszczelnione i wypełnione warstwą piasku o grubości nie cieńszej niż 10 cm** lub uszczelnione specjalnie do tego celu przeznaczonymi środkami.

Wymagania podczas wykonywania prac:

- Każde **miejsce wykonywania prac ogniowych powinno być wyposażone** w dobrze utrzymane podstawowe środki gaśnicze: gaśnice **proszkowe lub śniegowe** (minimalna ilość środka gaśniczego w gaśnicy proszkowej – 6 kg, w gaśnicy śniegowej – 5 kg), dodatkowo może być niepalny koc.
- Jeśli podczas wykonywania prac ogniowych do środowiska pracy mogą zostać uwolnione opary lub gazy substancji niebezpiecznych, **w miejscu pracy należy prowadzić stały monitoring otaczającego powietrza za pomocą analizatora gazów.**
- Podczas prac ogniowych, gdy do środowiska pracy przedostają się **iskry**, w celu zabezpieczenia przed ich upadkiem na ludzi, sprzęt, kable elektryczne itp. należy stosować środki ochronne (koc gaśniczy, metalowe osłony itp.).
- Jeżeli podczas rozszczelniania urządzeń do środowiska pracy mogą przedostać się opary lub gazy niebezpiecznych chemikaliów, **zabrania się** jednoczesnego **wykonywania prac ogniowych i rozszczelniania sprzętu** na tym samym obszarze wykonywania prac ogniowych.

Osoba nadzorująca prace ogniowe powinna:

- Przed rozpoczęciem prac ogniowych sprawdzić czy podstawowe środki gaśnicze są sprawne i gotowe.
- Nosić kamizelkę sygnalizacyjną.
- **W czasie wykonywania prac ogniowych stale przebywać w miejscu wykonywania prac i monitorować wykonywane prace.**
- Przebywać jak najbliżej (w bezpiecznej odległości) od obszarów, w których istnieje ryzyko zapłonu.
- Trzymać gaśnice i inne podstawowe środki gaśnicze jak najbliżej siebie, aby ogień mógł zostać jak najszybciej.
- Zapewnić, aby w miejscu pracy nie były przechowywane żadne łatwopalne substancje.
- W przypadku wycieku niebezpiecznych (szkodliwych, łatwopalnych, wysoce łatwopalnych itp.) materiałów, pożaru, wypadku lub innego zdarzenia, należy natychmiast przerwać prace ogniowe.¹⁴

¹⁴ Więcej informacji: Instrukcja BDS-7.Prace ogniowe.

Spawanie i cięcie gazowe

- Butle z gazem muszą być bezpiecznie **zamocowane** w pozycji pionowej.
- Butle z gazem muszą być **zabezpieczone** przed uszkodzeniami mechanicznymi, odpryskami, gazami lub cieczami powodującymi korozję.
- Przed rozpoczęciem spawania i cięcia gazowego należy **upewnić się**, że palniki i przecinarki, węże, reduktory, manometry, butle gazowe są w dobrym stanie technicznym, nie ma zewnętrznych uszkodzeń mechanicznych, wszystkie połączenia i sam sprzęt są szczelne i wolne od zanieczyszczeń smarami lub innymi substancjami.
- Należy **upewnić się**, że ciśnienie w butli z tlenem jest wyższe niż ciśnienie w butli z gazem palnym.
- **Odległość** od miejsca pracy (palnika) do butli z gazem palnym i tlenem musi wynosić co najmniej **5 metrów**.
- **Węże** stosowane do spawania i cięcia gazowego **nie mogą być dłuższe niż 30 m** i składać się z więcej niż trzech połączonych ze sobą części.
- W celu identyfikacji zagrożeń związanych z zawartością butli gazowej, górna kulista część korpusu butli powinna być **pomalowana** na odpowiedni kolor: biały dla tlenu, bordowy dla acetylenu, czerwony dla LPG i ciemnozielony dla argonu.
- Do spawania i cięcia gazem należy używać węży, które zostały **przetestowane i oznaczone** datą następnego przeglądu technicznego.
- **Reduktory i manometry** powinny być używane wyłącznie do gazów i ciśnień, do których są przeznaczone. Muszą one być w dobrym stanie technicznym i sprawdzone.¹⁵

¹⁵ Więcej informacji: Instrukcja BDS-32 Spawanie i cięcie gazowe.

Prace ziemne

Prace ziemne nie obejmują prac przy których głębokość wykopu nie przekracza 0,5 m

- **Wypełnić Kartę Identyfikacji i Oznakowania Sieci inżynierskich** (dalej – ITNP), uzgodnić ją z koordynatorem robót i przekazać Grupie Inżynierii Projektowej Wydziału.
- Przekazać osobie wydającej zezwolenie kopię **podpisanej Karty ITNP** oraz kopię wycinka planu sieci inżynierskiej.
- Jeżeli w miejscu robót ziemnych występują sieci inżynierskie, **wykopać wykopy kontrolne** w miejscach wskazanych przez kierownika działu obsługującego sieci inżynierskie i/lub Kierownika Działu Elektryki i Automatyki.
- Przed rozpoczęciem prac wykopowych, aby zapewnić bezpieczeństwo pracowników, należy wybrać odpowiednie **systemy ochrony przed zapadaniem się ziemi**.
- Aby pracownicy mogli wejść do wykopu głębszego niż **2 m**, należy uzyskać **zezwolenie na pracę w przestrzeni zamkniętej**.
- Należy zapewnić środki **wejścia** i wyjścia z wykopu (drabiny, stopnie wykonane z ziemi itp.).
- **Wszystkie przedmioty znajdujące się na powierzchni wykopu**, które w razie spadku mogłyby stanowić zagrożenie dla pracowników pracujących wewnątrz wykopu, powinny być usunięte lub przymocowane.
- Niebezpieczne kamienie oraz oderwane kawałki i warstwy gleby należy usunąć **ze skarp wykopu** lub zapewnić odpowiednie środki na powierzchni wykopu w celu zatrzymania takich materiałów.
- **Zabrania się** załadunku lub składowania wykopanej ziemi lub innych materiałów i narzędzi w odległości mniejszej niż 1 m od krawędzi wykopu.

- **Wszystkie boki wykopu muszą być zabezpieczone** przed ryzykiem zawalenia się ze wszystkich stron **za pomocą wzmocnień** (osłon, podpór itp.).
- **Zabrania się pracy w wykopach**, w których nagromadziła się woda, lub w takich wykopach, w których gromadzi się woda, chyba że zastosowano odpowiednie środki ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z gromadzeniem się wody.
- **Nad wykopami** (rowami) o szerokości większej niż 0,8 m należy wykonać nie węższe niż 1 m mostki lub ścieżki z poręczami chroniącymi przed upadkiem.
- Jeżeli pracownicy muszą wejść **do wykopów głębszych niż 2 m**, kierownik robót powinien codziennie przed rozpoczęciem pracy oraz, w razie potrzeby, w trakcie zmiany, sprawdzić wykop, obszary przyległe i systemy zabezpieczające przed osypaniem, i wypełnić **Raport z dziennej kontroli prac ziemnych**.
- **Wstrzymać roboty** w przypadku zagrożenia, w przypadku wystąpienia jakichkolwiek niejasności, które mogą zakłócać bezpieczne wykonywanie robót, w przypadku zauważenia nowych sieci inżynierskich, odkrycia materiałów wybuchowych, zabytków archeologicznych lub innych znalezisk oraz poinformować o tym osobę, która wydała zezwolenie, koordynatora prac oraz Grupę Inżynierii Projektowej Wydziału Inwestycji.¹⁶

¹⁶ Więcej informacji: Instrukcja prac ziemnych BDS-31.

Prace na wysokości

Prace na wysokości oznaczają prace wykonywane na wysokości większej niż 1 metr nad ziemią, podłogą lub przekrycia, gdzie istnieje ryzyko upadku z wysokości, chyba że zastosowano zabezpieczenia przed upadkiem.

Wymagania dotyczące używania rusztowań:

- **Przed rozpoczęciem użytkowania rusztowania należy upewnić się, że:**
 - ✓ Na rusztowaniu znajduje się **karta kontroli rusztowania**.
 - ✓ Na karcie podane jest dopuszczalne **obciążenie rusztowania**.
 - ✓ Rusztowanie zostało postawione lub **poddane przeglądowi okresowemu** nie wcześniej niż 10 dni wcześniej.
 - ✓ Jeśli na **karcie kontroli** rusztowania znajduje się adnotacja „Oznaczono miejsca niebezpieczne”, „Stosować zabezpieczenia przed upadkiem”, pracownik musi korzystać z uprząży podczas pracy na rusztowaniu i zapiąć uprząż w taki sposób, aby nie spaść z wysokości.
 - ✓ Jeśli na rusztowaniu mają być używane elektronarzędzia, należy zapewnić **uziemiaenie rusztowania**.

- Do prac na rusztowaniu **nie używać dodatkowych obciążeń** (np. wieszać na rusztowaniu wciągarek w celu zawieszenia naprawianego rurociągu, używać różnych podnośników do podnoszenia materiałów na pomosty robocze itp.) bez uzgodnienia z firmą, która postawiła rusztowanie.
- **Użytkownicy rusztowania muszą sprawdzić porządek i niezawodność rusztowania**, nawet jeśli jest zawieszona karta kontroli rusztowania umożliwiająca pracę na rusztowaniu.
- **Nie przestawiać rusztowań** ani usuwać żadnych ich elementów konstrukcyjnych.
- Jeśli zamontowane są stałe drzwiczki zamykające dostęp do platformy roboczej, należy je zamknąć i zaryglować po wejściu.
- Na platformach rusztowań nie mogą znajdować się żadne przedmioty utrudniające poruszanie się, takie jak nakrętki, śruby, narzędzia itp. Śruby, nakrętki i inne małe przedmioty należy przechowywać w pudełkach lub torbach.

Wymagania dotyczące pracy na drabinach:

Drabiny do pracy na wysokości mogą być używane wyłącznie w warunkach, w których użycie innego, bezpieczniejszego sprzętu nie ma uzasadnienia ze względu na niskie ryzyko i krótki czas użytkowania.

- Drabiny przenośne muszą być czyste i umieszczone na równej, poziomej, solidnej i stabilnej podstawie.
- **Drabiny muszą być skontrolowane i oznaczone znacznikiem** z numerem identyfikacyjnym drabiny i wskazywać ważność przeglądu.

- Drabiny opierane muszą być: antypoślizgowe i przymocowane przed użyciem, wystawać co najmniej jeden metr ponad miejsce wejścia i być ustawione pod kątem od 65° do 75°.
- Pracownik pracujący na drabinie przystawnej na wysokości powyżej 1 m od powierzchni, na której ustawiona jest drabina, muszą nosić sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości.
- Pracownik może wchodzić na drabinę lub schodzić z niej, stojąc przodem do drabiny, trzymać się jej mocno, przestrzegając zasady „trzech punktów”, czyli należy dotykać drabiny obiema stopami i ręką lub obiema rękami i jedną stopą, ręce muszą być wolne.

- Praca na drabinie jest dozwolona przez maksymalnie 30 minut. Jeśli praca trwa dłużej niż 30 minut, pracownicy muszą pracować na zmianę lub korzystać z drabin z platformami roboczymi

Ruhome platformy robocze

Ruhome platformy robocze (zwane dalej platformami roboczymi) mogą być obsługiwane przez personel przeszkolony i certyfikowany zgodnie z procedurami określonymi przez właściciela platformy roboczej.

Pracownik pracujący na platformie roboczej musi:

- Stosować się do poleceń kierownik robót na platformie roboczej oraz operatora platformy roboczej.
- Wchodzić i schodzić z platformy roboczej wyłącznie w wyznaczonej pozycji dostępu.
- Po wejściu na platformę roboczą natychmiast wpiąć linę bezpieczeństwa uprząży w wyznaczonym punkcie mocowania. Zabrania się mocowania liny bezpieczeństwa uprząży do konstrukcji budowlanych lub innych obiektów znajdujących się poza platformą roboczą;
- Zabronione jest wspinanie się na poręcze i inne konstrukcje podniesionej platformy roboczej, przemieszczanie podniesionej platformy roboczej do innej pozycji przy użyciu siły fizycznej, przechodzenie z platformy roboczej na konstrukcje budowli lub inne obiekty, korzystanie na platformie roboczej z drabin, podestów i innych podobnych urządzeń, zrzucanie narzędzi, materiałów i innych przedmiotów z podniesionej platformy roboczej;
- W przypadku ruchomej platformy roboczej obsługiwanej z panelu sterowania zainstalowanego na platformie roboczej, kierując się wskazówkami operatora, po podniesieniu platformy na wysokość 0,2-0,3 m należy ją zatrzymać i sprawdzić, czy hamulce lub urządzenia hydrauliczne działają prawidłowo;

Środki ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości:

Środki ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości (dalej – AAKP) to system środków przeznaczonych do stabilizacji pozycji roboczej lub powstrzymania upadku i jest stosowany w celu utrzymania osoby w razie upadku z wysokości. Głównymi elementami tego systemu są: szelki bezpieczeństwa (uprząż) (1), urządzenia powstrzymujące upadek (urządzenia samohamowne, pochłaniacze energii itp.) (2), łączniki (karabinki (3) i haki (4)) oraz liny (5).

Pracownicy pracujący na rusztowaniach, których karta przeglądu zawiera oznaczenie „Stosować środki ochrony przed upadkiem z wysokości”, na drabinach o wysokości 1 m lub większej, na mobilnej platformie roboczej, na dachach i innych powierzchniach na wysokości, na których istnieje ryzyko upadku z wysokości, w celu ochrony przed upadkiem i stabilizacji swojej pozycji muszą stosować AAKP.

AAKP przeznaczony do powstrzymywania swobodnego spadania może być używany wyłącznie przez specjalnie przeszkolonych pracowników, posiadających certyfikat instytucji szkoleniowej potwierdzający przeszkolenie.¹⁷

¹⁷ Więcej informacji: Instrukcja BDS-11. Prace na wysokości.

Praca z żurawiami

Żuraw to urządzenie podnoszące służące do podnoszenia i transportowania ładunku zawieszono na haku lub innym urządzeniu do zawieszania ładunku.

- Do pracy przy żurawiu musi zostać wyznaczony **kierownik robót dźwigowych**, który musi posiadać certyfikat kierownika robót dźwigowych.
- Kierownik robót dźwigowych musi sporządzić **schematy** ustawienia żurawia, **zawieszania i podnoszenia** ładunków oraz zapoznać z nimi pracowników zawieszających ładunki, sygnalistę i operatora żurawia.
- **Zabrania się** rozpoczynania operacji podnoszenia **bez schematu** podnoszenia ładunku lub projektu wykonania pracy.
- Obszar pracy żurawia musi być **ogrodzony** ostrzegawczą taśmą ogrodzeniową i oznaczony znakami ostrzegawczymi.
- **Kierownik robót dźwigowych musi dopilnować**, aby podczas operacji podnoszenia w obszarze działania nie znajdowały się żadne osoby postronne.
- **Kierownik robót dźwigowych** do wykonywania prac dźwigowych musi wyznaczyć przeszkolonych i certyfikowanych pracowników zawieszających ładunki oraz sygnalistę, który musi utrzymywać łączność (za pomocą telefonu radiowego lub sygnałów) z operatorem dźwigu i dokładnie kierować ładunkiem.
- Sygnalista powinien nosić **kamizelkę sygnalizacyjną**.
- Podnoszony ładunek można **opuszczać wyłącznie w przygotowane miejsce**, w którym ładunek nie może spaść, przewrócić się ani zsunąć.
- Zabrania się obsługi żurawia w **warunkach meteorologicznych** niezgodnych z warunkami określonymi w dokumentacji eksploatacyjnej żurawia.¹⁸

¹⁸ Więcej informacji: Instrukcja BDS-33. Konserwacja i użytkowanie żurawi.

Praca z azbestem

Prace z azbestem oznaczają wszelkie prace, w tym rozbiórkę budynków zawierających azbest w swoich konstrukcjach, a także składowanie, transport, usuwanie i unieszkodliwianie azbestu, podczas których osoba pracująca ma lub może mieć kontakt z azbestem lub materiałami zawierającymi azbest.

Podczas wykonywania prac związanych z azbestem **wykonawca musi zapewnić**, że prace są wykonywane zgodnie z:

- Wymagania określone w planie BHP.
- Wymaganiami Instrukcji BHP BDS – 26 Praca z azbestem.
Wymaganiami określonymi w aktach prawnych obowiązujących na terenie Republiki Litewskiej oraz w innych obowiązujących instrukcjach BHP Spółki.¹⁹

¹⁹ Więcej informacji: Instrukcja BDS-26. Praca z azbestem.

Prace o podwyższonym ryzyku

Prace o podwyższonym ryzyku – prace, w których naprawa urządzeń dokonywana jest w nietypowych, niestandardowych warunkach i metodami, innymi niż określone w instrukcjach BHP Spółki mających zastosowanie do wykonywania prac niebezpiecznych (remont urządzeń, rozszczelnianie, prace ogniowe oraz prace w przestrzeniach zamkniętych).

Przykłady **takich prac o podwyższonym ryzyku obejmują**: wiercenie (frezowanie) maszynowe w celu wykonania nacięcia w czynnej instalacji; naprawa niekompletnie przygotowanego (nieodparowanego) rurociągu za pomocą specjalnych tamponów oraz zakładanie tymczasowych opasek zaciskowych (bandaży) na czynnych rurociągach, których medium są łatwopalne ciecze, gazy lub opary o ciśnieniu powyżej 0,5 bara i temperaturze roboczej powyżej 110°C; wejście i praca w przestrzeni zamkniętej w środowisku azotowym; wymiana zaworów bezpieczeństwa na czynnej instalacji bez ich dublowania.

- Przed przystąpieniem do wykonywania prac o podwyższonym ryzyku **kierownik robót musi zaznajomić się i zapoznać osoby wykonujące prace** z pracami o zwiększonym ryzyku, które mają być wykonywane zgodnie z protokołem Grupy Zarządzania Ryzykiem (RVG), oraz ze środkami organizacyjnymi i technicznymi zapewniającymi bezpieczne wykonywanie prac o zwiększonym ryzyku;
- Zadać o to, aby podczas wykonywania prac o podwyższonym ryzyku **kopia protokołu RAG była dołączona do zezwolenia na prace** i przechowywana wraz z nim w miejscu wykonywania prac;
- **Kierownik robót musi być obecny w miejscu wykonywania prac** i zapewniać wdrożenie środków przewidzianych w protokole RVG podczas wykonywania prac;
- **Wstrzymać wykonywanie prac o podwyższonym ryzyku**, jeśli są one wykonywane w sposób niebezpieczny lub ich wykonanie staje się niebezpieczne, albo nie zostały wdrożone środki przewidziane w protokole RVG.²⁰

Ogrodzenie

Obszary, w których pracownik może doznać obrażeń w przypadku wejścia, powinny być ogrodzone ostrzegawczymi taśmami ogrodzeniowymi lub solidnym ogrodzeniem ochronnym.

Obszary, w których zagrożenia utrzymują się przez długi czas (dłużej niż przez jedną zmianę), i są pozostawiane bez nadzoru pracowników i w których zagrożenia nie są kontrolowane, powinny być ogrodzone **solidnym ogrodzeniem ochronnym**.

- Ostrzegawcze taśmy ogrodzeniowe powinny być zawieszane **na wysokości od 90 do 120 cm** od podłoża.

- Ostrzegawcze **taśmy ogrodzeniowe powinny być ciągle** i dobrze widoczne.
- **Do mocowania** ostrzegawczych taśm ogrodzeniowych należy używać przewidzianych do tego celu słupków.
- Należy zadbać o to, aby na ogrodzony teren **nie wchodziły** osoby niezwiązane z pracą.
- Ogradzając obszary z chodnikami i drogami, należy **zapewnić** i wyposażyć **miejsca przemieszczania się** pracowników i pojazdów.
- Ogrodzenia zainstalowane w miejscach ruchu pojazdów i pracowników po zmroku muszą być wyposażone w dobrze widoczne światła sygnalizacyjne zapewniające dobrą widoczność ogrodzenia i chroniące pracowników i pojazdy przed kolizją z nim.

- Zainstalowane **ogrodzenie powinno posiadać tabliczkę identyfikacyjną**, umieszczoną w widocznym miejscu, wskazującą nazwę Wykonawcy lub ogrodzenie musi posiadać napis z nazwą Wykonawcy i/lub jego logo.

Wymagania dotyczące zamknięcia drogi:

W przypadku, gdy do wykonania robót konieczne jest **zamknięcie drogi**, inicjator zamknięcia drogi musi wypełnić Wniosek, w którym należy wskazać przyczynę zamknięcia drogi, Wykonawcę, który będzie wykonywał prace, termin zamknięcia drogi (datę i czas), kierownika robót odpowiedzialnego za wykonywane prace (stanowisko, imię, nazwisko, numer telefonu) oraz sporządzić schemat zamknięcia drogi.

Na **schemacie zamknięcia drogi** należy wskazać drogę, która ma zostać zamknięta, drogi przyległe i objazdowe, numery dróg, lokalizację tymczasowych znaków drogowych oraz lokalizację robót.

Wniosek wraz ze schematem zamknięcia drogi musi zostać uzgodniony i zarejestrowany przez Dział Kontroli Bezpieczeństwa Pracowników i Procesów.

Kierownik robót jest obowiązany zorganizować montaż tymczasowych znaków drogowych przed rozpoczęciem robót i usunięcie znaków po ich zakończeniu.

Przy zamykaniu dróg należy stosować znaki drogowe określone w Przepisach Ruchu Drogowego.²¹

²¹ Więcej informacji: Instrukcja BHP BDS-20. Ogradzenia.

Konserwacja sprzętu roboczego

Sprzęt roboczy oznacza sprzęt i mechanizmy używane do wykonywania prac.

Sprzęt obejmuje przenośne narzędzia elektryczne, akumulatorowe i pneumatyczne (wiertarki, wkrętarki, szlifierki itp.), przenośne narzędzia z silnikami spalinowymi (podkaszarki, piły łańcuchowe itp.) oraz sprzęt warsztatowy (obrabiarki do metalu, prasy wielofunkcyjne itp.). **Sprzęt należy sprawdzać** przynajmniej **raz na 12 miesięcy**.

Mechanizmy obejmują: wózki widłowe, ładowarki teleskopowe, koparki, agregaty prądotwórcze, sprężarki powietrza i inne mechanizmy mobilne. **Mechanizmy należy sprawdzać** nie rzadziej niż **raz na kwartał**.

Po dokonaniu kontroli sprzętu roboczego należy do niego **przymocować** (przykleić) czytelny **znacznik** kontroli, który musi wskazywać numer identyfikacyjny sprzętu roboczego oraz ważność przeglądu (rok i miesiąc).

Przed użyciem należy zapoznać się z instrukcjami użytkownika i konserwacji sprzętu roboczego, obejrzeć sprzęt roboczy i upewnić się, że jest nieuszkodzony i bezpieczny w użyciu. Urządzenia roboczego należy używać wyłącznie zgodnie z jego przeznaczeniem, stosując metody i sposoby określone dla niego w instrukcji obsługi.²²

Korzystanie z urządzeń i narzędzi elektrycznych

Przed każdym użyciem elektrycznego mechanizmu, elektrycznego urządzenia lub narzędzia należy upewnić się czy:

- ✓ napięcie i częstotliwość odpowiadają parametrom sieci zasilającej;
- ✓ narzędzia używane do pracy, takie jak wiertarki, tarcze ściernie i inne narzędzia, są bezpiecznie zamocowane;
- ✓ kabel i wtyczka są w dobrym stanie technicznym (poprzez kontrolę wizualną);
- ✓ uziemienie jest prawidłowe;

Co najmniej raz w roku należy zmierzyć rezystancję izolacji mechanizmów elektrycznych, ręcznych urządzeń elektrycznych, narzędzi, przenośnych opraw oświetleniowych, transformatorów obniżających napięcie, przetwornic częstotliwości, uzwojeń zabezpieczeń różnicowoprądowych, przewodów i kabli elektrycznych oraz sprawdzać działanie urządzeń odłączających.

Na ręcznych urządzeniach elektrycznych i obudowach narzędzi muszą znajdować się znaczniki wskazujące numery inwentarzowe lub identyfikacyjne oraz datę następnej kontroli, a na transformatorach niskiego napięcia i transformatorach separacyjnych, przetwornikach częstotliwości i odłącznikach ochronnych należy umieścić znaczniki wskazujące numery

inwentarzowe lub identyfikacyjne oraz datę następnego pomiaru rezystancji izolacji lub kontroli działania.

Przewody i kable podłączeniowe urządzeń elektrycznych **muszą być zabezpieczone** przed przypadkowymi uszkodzeniami mechanicznymi. Przewody i kable nie mogą mieć bezpośredniego kontaktu z gorącymi, mokrymi lub zaolejonymi powierzchniami lub ostrymi krawędziami.

Kable do zamkniętych pojemników, zbiorników i urządzeń procesowych muszą być prowadzone przez otwory, które nie są używane przez pracowników do wchodzenia do urządzeń; w przypadku braku takich otworów należy zastosować dodatkowe środki zabezpieczające kable przed uszkodzeniami mechanicznymi (rury ochronne, dodatkowe mocowania kabla w górnej części otworu, plakaty ostrzegawcze itp.).

Wykonawca musi zapewnić i kontrolować, czy **kable** od tablic rozdzielczych Spółki do obszaru roboczego **były bezpiecznie przymocowane do istniejących konstrukcji, nie blokowały (zagradzały) przejść i chodników, przejazdów i dróg oraz były zabezpieczone przed możliwymi uszkodzeniami mechanicznymi**. Kable powinny być zainstalowane **na wysokości nie mniejszej niż 2,5 m nad przejściami i chodnikami oraz nie mniejszej niż 5 m nad skrzyżowaniami i drogami**.²³

²³ Więcej informacji: Instrukcja BE-2 Użytkowanie mechanizmów elektrycznych, ręcznych urządzeń i narzędzi elektrycznych, elektrycznych urządzeń domowych i przenośnych opraw oświetleniowych.

Wjazd pojazdu do strefy niebezpiecznej

Strefa niebezpieczna – obszar oznaczony znakiem ostrzegawczym „Ostrzeżenie o atmosferach wybuchowych”, znakiem drogowym zakazu „303. Zakaz ruchu pojazdów mechanicznych” oraz dodatkową tabliczką „Strefa wybuchowa, wstęp za specjalnym zezwoleniem”.

Pojazdy mogą wjeżdżać do strefy niebezpiecznej wyłącznie **na podstawie wydanego zezwolenia**.

Przed wjazdem do strefy niebezpiecznej kierowca pojazdu musi **przymocować do przedniej szyby swojego pojazdu** wydane zezwolenie wydane i nie usuwać go przez cały czas przebywania w strefie zagrożonej

Kierowca pojazdu musi mieć **włączone światła awaryjne** lub światła ostrzegawczą przy wjeździe i podczas pobytu w strefie niebezpiecznej.

Kierowcy pojazdu **zabrania się przekraczania prędkości 20 km/h**.

Zabrania się zastawiania dróg dojazdowych do hydrantów przeciwpożarowych i samych hydrantów przeciwpożarowych oraz parkowania pojazdów w odległości mniejszej niż 2 m przed lub 2 m za hydrantami przeciwpożarowymi.

Po zakończeniu prac **usunąć** pojazd z obszaru zagrożenia.²⁴

²⁴ Więcej informacji: Instrukcja BHP BDS-10 Użytkowanie Pojazdów.

Tankowanie

Wymagania dotyczące tankowania:

- Miejsce tankowania **musi być ogrodzone** taśmą ostrzegawczą.
- Miejsce tankowania powinno być **wyposażone w podstawowy sprzęt przeciwpożarowy**: gaśnicę śniegową lub proszkową oraz sorbent (piasek lub inny materiał przeznaczony do tego celu) do zbierania niewielkich ilości rozlanego paliwa.
- **Powierzchnia** miejsca tankowania nie może wchłaniać przypadkowo rozlanego paliwa.
- Do napełniania zbiorników paliwa sprzętu roboczego należy stosować przenośne (mobilne) **urządzenia do tankowania paliwa** lub pojemniki do przechowywania i tankowania paliwa.
- **Zabrania się** tankowania z **plastikowych pojemników**, które nie są przeznaczone do przechowywania paliwa i mogą gromadzić ładunki elektrostatyczne.
- Używane **do tankowania** węże gumowe lub wykonane z innych materiałów nieprzewodzących prądu muszą mieć odpowiednie (nieprzerwane) uziemienie, a dysze węży nie mogą powodować iskrzenia.
- **Podczas tankowania zabrania się prowadzenia prac ogniowych**, używania jakichkolwiek urządzeń mogących wywołać iskry w promieniu co najmniej 11 m od miejsca tankowania.
- **Silniki sprzętu roboczego** (z wyjątkiem dystrybutora) muszą być wyłączone podczas tankowania.
- **Zabrania się** tankowania podczas burzy.
- **Zabrania się** przepelniania zbiorników sprzętu roboczego.
- **W przypadku wycieku paliwa** należy natychmiast przerwać tankowanie.

- **Po zakończeniu tankowania** węże i dysze należy usuwać z wlewu zbiornika paliwa pojazdu roboczego dopiero po spłynięciu z nich paliwa.
- **Przypadkowo rozlane paliwo** należy zasypać piaskiem lub specjalnym sorbentem, a nasączony piasek i zabrudzone środki czyszczące należy umieścić w szczelnych metalowych skrzynkach lub workach polietylenowych i usunąć z miejsca tankowania zgodnie z wymaganiami Zasad gospodarki odpadami Spółki.

Dodatkowe wymagania dotyczące tankowania na terenie obiektów technologicznych:

- **Na terenie obiektów technologicznych** z atmosferą potencjalnie wybuchową tankowanie sprzętu roboczego jest dozwolone wyłącznie po uzyskaniu **zezwolenia na prace rozszczelniania**.
- Na terenie obiektów technologicznych z atmosferą potencjalnie wybuchową, **podłączenie uziemienia musi sprawdzić** wizualnie pracujący (dyżurny) elektryk.²⁵

²⁵ Więcej informacji: Instrukcja BDS-9 Tankowanie.

Stosowanie niebezpiecznych substancji chemicznych

Przed użyciem niebezpiecznych substancji chemicznych i mieszanin, a także podczas wykonywania czynności magazynowych, należy **zapoznać się z kartą charakterystyki** niebezpiecznej substancji chemicznej i mieszaniny **oraz postępować zgodnie z nią**.

Opakowania chemikaliów oraz ich **mieszanin** powinny być **oznakowane etykietami w języku litewskim**.

Jeżeli w trakcie pracy konieczne będzie umieszczenie niebezpiecznej substancji chemicznej w opakowaniu innym **oryginalne opakowanie producenta**, nowe opakowanie (pojemnik) **należy dobrze** zgodnie z informacjami zawartymi w karcie charakterystyki PCMM i **oznakować odpowiednią etykietą**.

26

²⁶ Więcej informacji: Instrukcja BDS-17. Przechowywanie i stosowanie niebezpiecznych substancji i mieszanin

Odpowiedzialność pracowników wykonawców

Specjaliści BHP Spółki mają prawo do przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy Wykonawcy w Spółce i **audytu** Wykonawcy w jego firmie oraz **żądać**, aby kierownicy i pracownicy Wykonawcy spełniali wymagania zawarte w obowiązujących w spółce instrukcjach bezpieczeństwa i higieny pracy, obowiązujących w Republice Litewskiej przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników oraz innych dokumentach regulujących bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników.

Specjalista ds. BHP Spółki ma prawo wstrzymać prace wykonywane przez pracowników Wykonawcy, jeśli naruszają oni wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy, a także stwarzają zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego, mienia lub reżimu produkcyjno-technologicznego Spółki.

Za **naruszenie** wymogów BHP Wykonawca musi zapłacić Spółce **karę** pieniężną w wysokości określonej w umowie zawartej pomiędzy Spółką a Wykonawcą.²⁷

²⁷ Więcej informacji:

Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40 i

Ogólne Warunki Umowy o wykonywanie prac AB ORLEN Lietuva.

Postępowanie w przypadku wypadków i awarii

Pracownicy mają obowiązek natychmiastowego zgłaszania wszelkich wypadków przy pracy, pożarów, nieoczekiwanych uwolnień szkodliwych substancji, uszkodzonego sprzętu Spółki, a także sytuacji grożących wypadkiem dyspozytorowi Działu Zarządzania Produkcją Spółki pod numerem telefonu **3333 lub +370 443 93333** oraz kierownikowi działu obiektu, na którym pracowali i osobie, która wydała zezwolenie/polecenie lub wyznaczonej osobie kontaktowej.

Jeżeli prace są wykonywane w terminalu w Butyndze, pracownicy Wykonawcy muszą niezwłocznie poinformować o wszystkich wydarzeniach kierownika zmiany Grupy operacyjnej terminalu, dzwoniąc pod numer +370 443 93459 lub +370 686 78112.

Pracownicy Wykonawcy muszą udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy, zorganizować spotkanie sił ratowniczych oraz wskazać miejsce wydarzenia.²⁸

Sytuacje ekstremalne

W sytuacjach awaryjnych Spółka korzysta z syren alarmowych do ostrzegania i informowania pracowników o sytuacjach awaryjnych (sytuacjach, w których sytuacja awaryjna może spowodować nagle, poważne zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników, mienia, środowiska lub spowodować śmierć, obrażenia lub inne uszkodzenia pracowników).

Modulowany sygnał dźwiękowy – ostrzega pracowników, że niezbędne jest jak najszybsze włączenie odbiorników radiowych lub wysłuchanie przez głośniki syreny wewnętrznej przekazywanego sygnału bezpieczeństwa cywilnego i ustnego powiadomienia o sytuacji i dalszych działaniach;

Ciągły sygnał dźwiękowy – ostrzega pracowników o ewakuacji do punktów ewakuacyjnych. Ewakuacja z punktów ewakuacyjnych i terenu Spółki odbywa się na polecenie Centrum Operacyjnego Spółki.²⁹

²⁸ Więcej informacji: Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40.

²⁹ Więcej informacji: Instrukcja BHP wykonawcy BDS-40.

Žyczymy bezpiecznej pracy!

 ORLEN Lietuvoje
 Public Company „ORLEN Lietuva“
 @orlen_lietuva_official

 @orlenlietuva
 ORLEN Lietuva
 www.orlenlietuva.lt